

Snövit

(Bröderna Grimm)

Det var mitt i vintern och snöflingorna föll som dun från skyn. Drottningen satt vid fönstret och broderade. Hennes broderiram var av ebenholts. Medan hon arbetade tittade hon emellanåt ut på snön. Hon råkade sticka sig i ett finger med nålen och tre droppar blod föll ner på några flingor snö som fallit in genom fönstret. När hon såg det ljusröda blodet på snön, tänkte hon: "Om jag ändå fick en dotter, som var vit som snö, röd som blod och svart som ebenholts."

Inte långt därefter fick hon en dotter med en hud som var vit som snö, läppar röda som blod och ett hår svart som ebenholts. Hon döptes till Snövit och strax efter dopet dog hennes mamma, drottningen.

Efter ett år tog sig kungen en annan hustru, en vacker kvinna. Hon var mycket högdragen och fåfäng och kunde inte stå ut med att någon skulle kunna vara vackrare. Hon hade en förtrollad spegel och varje morgon brukade hon stå framför den och titta på sin spegelbild och säga:

"Spegel, spegel på väggen där
Säg mig vem som vackrast i landet är?"

Spegeln svarade då;

"Ni vackrast i landet är."

Detta gjorde henne nöjd, eftersom hon visste att spegeln alltid talade sanning.

Snövit växte upp och blev allt vackrare och när hon var sju år var hon vackrare än själva dagen, ja hon var till och med vackrare än drottningen själv. Så en dag när drottningen frågade spegeln:

"Spegel, spegel på väggen där
Säg mig vem som vackrast i landet är?"

så svarade spegeln:

"Drottning, ni är vackrast i salen här
men Snövit vackrast i landet är."

Detta blev en väldig chock för drottningen och hon blev grön av avund. Från den dagen hyste drottningen agg mot Snövit och hatet växte dag för dag och hon hade Snövit i sina tankar dag som natt. Till slut skickade hon efter en jägare och befallde honom:

"Tag med barnet ut i skogen, så att jag slipper att se henne. Jag vill att du dödar henne och tar med hennes hjärta som bevis."

Jägaren lovade att göra det och förde henne med sig ut i skogen. När han drog upp sin jaktkniv för att skära ut Snövits oskyldiga hjärta började hon gråta och sa snyftande:

"Snälla jägare, ta inte mitt liv! Om du skonar mig, går jag in i skogen och kommer aldrig mer tillbaka igen."

Jägaren tyckte då synd om henne och sa: "Iväg med dig då, din stackars flicka." Han tänkte att hon säkert skulle bli uppäten av de vilda djuren men kände sig lättad av att slippa döda henne. När Snövit springande försvunnit in i skogen fick jägaren se ett vildsvin mellan träden. Han dödade då vildsvinet och skar ut hjärtat för att ta med till drottningen som bevis på att han dödat Snövit.

Nu var Snövit alldeles ensam i den vilda skogen. Hon var skräckslagen och blev jätterädd även om det bara var ett löv som prasslade i träden. Hon sprang över skarpa stenar och genom taggiga snår och hon såg de vilda djuren i skogen, men de gjorde henne inget ont. Hon sprang så länge hennes ben orkade bära henne och när skymningen föll kom hon till ett litet hus. Snövit gick in i huset för att vila och såg då att allting där inne var väldigt litet men rent och vackert. Det stod ett litet bord med vit duk och fint dukat med sju små tallrikar. Vid sidan av tallrikarna låg små knivar och gafflar och det var små bägare att dricka ur. Utefter väggen stod sju små sängar uppställda på rad med rena vita lakan. Snövit, som

var mycket hungrig, åt lite gröt och bröd från varje tallrik och tog en liten klunk vin ur varje bägare för att inte göra slut på någon av portionerna. Nu var hon väldigt trött och ville lägga sig. Hon provade den ena efter den andra sängen, men ingen verkade passa. En var för kort en annan för lång men när hon kom till den sjunde sängen verkade den vara lagom och hon lade sig ner och föll snart i sömn.

När det var nästan helt mörkt, kom husets herrar hem. Det var sju dvärgar. De var gruvarbetare och arbetade i de omgivande bergen. När de tänd sina lyktor så att det blivit ljus i den lilla stugan såg de att någon måste ha varit inne, eftersom allting inte stod som det hade gjort när de lämnat stugan.

Den förste dvärgen sa:

"Vem har suttit i min lilla stol?"

Den andre sa:

"Vem har ätit från min lilla tallrik?"

Den tredje sa:

"Vem har tagit mitt lilla bröd?"

Den fjärde sa:

"Vem har smakat på min gröt?"

Den femte sa:

"Vem har använt min lilla gaffel?"

Den sjätte sa:

"Vem har skurit med min lilla kniv?"

Den sjunde sa:

"Vem har druckit ur min bägare?"

Sedan sa den förste, efter att ha sett sig om och sett en grop i sin säng:

"Vem har legat i min säng?"

Sedan kom de andra också springande och ropade:
"Det är någon som har legat i våra sängar också!"

Men när den sjunde dvärgen tittade på sin säng, såg han Snövit ligga där och sova. När han berättat detta för de övriga, kom de springande, lyste med sina sju lyktor och tittade förvånade på den sovande Snövit.

"Du store tid!" utropade de, "Vilket vackert barn!" De var så förtjusta över henne, att de inte förmådde sig att väcka henne, utan lät henne sova hela natten. Den sjunde dvärgen sov hos sina kamrater i tur och ordning. En timme hos var och en tills natten var över.

När Snövit vaknade på morgonen och såg de sju dvärgarna, blev hon först rädd, men de verkade ganska snälla. En av dem frågade:

"Vad heter du?"

"Jag heter Snövit", svarade hon.

"Hur har du kommit till vårt hus?" frågade de vidare.

Hon berättade då hur hennes styvmamma hade önskat att hon skulle dö men att jägaren som skulle döda henna hade skonat hennes liv och hur hon sedan sprungit hela dagen tills hon hittat deras hus.

Dvärgarna sa då:

"Om du sköter huset för oss, lagar mat, tvättar, bäddar våra sängar, syr och stickar och håller allting rent och snyggt i huset, kan du stanna hos oss och ingenting kommer att fattas dig. Vill du stanna?"

"Av hela mitt hjärta." sa Snövit. Hon stannade således kvar och höll god ordning i huset. På morgonen gick dvärgarna iväg till gruvan för att leta efter guld och på kvällen kom de tillbaka och då skulle deras kvällsmat vara klar och stå på bordet. Hela dagarna skulle Snövit vara ensam i stugan och dvärgarna sa varnade till henne:

"Akta dig för din styvmor, hon kommer snart att få veta att du

är här. Släpp inte in någon i huset.”

Drottningen, som nu trodde att Snövit var död, var nu säker på att hon återigen var vackraste av alla och hon frågade spegeln:

”Spegel, spegel på väggen där
Säg mig vem som vackrast i landet är?”

Spegeln svarade då:

”Drottning, ni vackrast i salen är
men Snövit, som nu
bortom bergen bor hos dvärgar sju
hon tusenfalt vackrare är.”

Hon blev då väldigt arg. Eftersom hon visste att spegeln alltid talade sanning, förstod hon att jägaren lurat henne och att Snövit fortfarande vara i livet. Hon funderade och funderade hur hon skulle kunna få slut på henne. Så länge hon inte var den vackraste i landet fick hon ingen ro i sinnet. Till slut hade hon kommit på en plan. Hon svärtade sitt ansikte och klädde ut sig till en gammal gumma så att ingen skulle känna igen henne. I sin förklädnad gav hon sig iväg över bergen till dvärgarnas stuga. Väl där knackade hon på dörren och ropade:

”Fina varor till salu! Fina varor till salu!”

Snövit kikade ut genom fönstret och ropade:

”God dag, snälla frun, vad har du att sälja?”

”Fina varor, vackra varor.” svarade hon, ”Sidenband i alla färger” och hon höll upp ett band av vackert siden.

”Det kan inte vara farligt att släppa in den här snälla frun”, tänkte Snövit. Hon reglade upp dörren, släppte in henne och köpte de vackra banden.

”Tror du behöver snöra ditt liv ordentligt min lilla flicka.” sa gumman. ”Låt mig snöra dig ordentligt för en gångs skull.”

Snövit misstänkte ingenting utan ställde sig framför henne och

lät sig snöras. Men den elaka drottningen snörde henne så snabbt och hårt att hon tappade andan och föll som död ner på golvet.

"Nu har du slutat att vara den vackraste." tänkte den förklädda drottningen när hon skyndade iväg.

En stund senare, framåt kvällen, kom de sju dvärgarna hem. De blev förskräckta när de fick se Snövit ligga livlös på golvet. De reste henne upp och när de upptäckte hur hårt hon var snörd klippte de av banden. Hon började då sakta andas igen och återkom efter en stund till livet igen. När Snövit hade berättat vad hänt, sa dvärgarna:

"Den gamla månglerskan var ingen annan än den elaka drottningen. Du får akta dig för att släppa in någon när vi inte är hemma!"

När den elaka drottningen kommit hem, gick hon till spegeln och frågade:

"Spegel, spegel på väggen där
säg mig vem som vackrast i landet är."

Spegeln svarade som förut:

"Drottning, ni vackrast i salen är
men Snövit, som nu
bortom bergen bor hos dvärgar sju
hon tusenfalt vackrare är."

När hon hörde detta, blev hon så förvånad, att allt blod lämnade hennes hjärta. Hon förstod att Snövit trots allt fortfarande var i livet.

"Nu måste jag se till att få slut på henne", tänkte hon. Hon förtrollade då en kam så att den blev giftig och klädde sedan ut sig till en annan sorts gammal gumma. Hon begav sig sedan återigen iväg över bergen till dvärgarnas lilla hus, knackade på dörren och ropade:

"Fina varor till salu! Fina varor till salu!"

Snövit kikade ut och sa:

"Ge dig av, jag får inte släppa in någon."

"Men det kan inte vara förbjudet att titta", sa gumman och höll upp den förgiftade kammen. Snövit tyckte den var så vacker att hon var frestad att öppna dörren och efter en stunds förhandling om priset, öppnade hon dörren och släppte in henne.

"Låt mig få kamma dig ordentligt," sa gumman.

Den stackars Snövit trodde inte att det skulle kunna vara så farligt så hon lät sig kmmas. Men så snart gumman satte kammen i håret, började giftet att verka och den stackars flickan föll avsvimmad till golvet.

"Nu, din lilla skönhet," sa den elaka kvinnan ondskefullt, "nu är det ute med dig." och gick sin väg.

Lyckligtvis var det nu strax kväll, då de sju dvärgarna skulle komma hem. När de såg Snövit ligga som död på golvet, förstod de genast, att det var styvmodern, som varit i farten igen. De undersökte henne genast och när de såg kammen i håret förstod de att den var förgiftad. Så snart de tagit kammen ur håret kvicknade Snövit till och berättade vad som hänt. Ännu en gång förmanade de henne att inte släppa in någon genom dörren.

Drottningen återvände hem, ställde sig framför spegeln och sa:

"Spegel, spegel på väggen där

Säg mig vem som vackrast i landet är?"

Spegeln svarade återigen:

"Drottning, ni vackrast i salen är

men Snövit, som nu

bortom bergen bor hos dvärgar sju

hon tusenfalt vackrare är."

När drottningen hörde det, skakade hon av raseri.

"Snövit skall dö," skrek hon, "även om det så skall kosta mig livet!"

Sedan gick hon till en avlägsen belägen, hemlig kammare, dit ingen brukade hitta. Där gjorde hon i ordning ett förgiftat äpple. Det var ett vackert äpple. Den ena sidan var vit och den andra var röd. Det såg så aptitligt ut, att alla som såg på det längtade efter att äta det, men om man bara åt en liten bit av det skulle man dö. När äpplet var klart klädde hon ut sig till en bondmora och gick bort över bergen till de sju dvärgarnas hus.

När hon knackade på dörren, stack Snövit ut huvudet genom fönstret och sa:

"Jag vågar inte släppa in någon. De sju dvärgarna har förbjudit mig att göra det."

"Mig kvittar det," svarade kvinnan, "jag blir nog av med äpplena ändå, men ta det här, du får det till skänks!"

"Nej," svarade Snövit, "jag vågar inte ta emot något."

"Är du rädd att det skall vara förgiftat?" sa kvinnan, "Se här, jag delar äpplet i två delar. Du får den röda sidan så tar jag den vita." Äpplet var nämligen så finurligt förgiftat att det bara var den röda delen som innehöll gift.

Snövit tittade längtansfullt på äpplet och när hon såg att bondmoran åt av den ena halvan, kunde hon inte längre motstå det, utan stäckte sig ut och tog den förgiftade halvan. Så fort hon tagit en liten munsbit av det föll hon som död ner.

Den elaka kvinnan tittade ondskefullt på henne, skrattade högt och skrek:

"Vit som snö, röd som blod och svart som ebenholts! Den här gången kommer inte dvärgarna att kunna väck dig till liv igen!"

Sedan gick hon hem och frågade spegeln:

"Spegel, spegel på väggen där

Säg mig vem som vackrast i landet är?"

och äntligen svarade spegeln:

"Drottning, du vackrast i landet är."

Då fick hennes avundsjuka hjärta ro, om nu ett avundsjukt hjärta kan få ro.

När dvärgarna kom hem fann de Snövit liggande på golvet utan att andas. Hon var död. De lyfte upp henne och såg om de kunde hitta något som förgiftat henne. De lossade hennes snörning, kammade hennes hår och tvättade henne med vin och vatten men allt var förgäves. Den stackars flickan var död och förblev död. Sedan lade de henne på en bår och satte sig, alla sju, runt henne . och sörjde och grät i tre hela dagar. Sedan skulle de begrava henne, men det såg ut som om hon fortfarande levde med sina vackra blommiga kinder så de sa:

"Vi kan inte gömma undan henne i underjorden." De gjorde istället en kista av glas så att de kunde se in i den från alla sidor. De lade henne sedan i kistan och skrev med guldbokstäver på den hennes namn och att hon var kungens dotter. Sedan satte de kistan ute bland bergen. De sju dvärgarna turades sedan om att hålla vakt vid kistan. Även skogens djur kom till kistan och sörjde över Snövit.

Snövit låg länge i kistan utan att förändras. Det såg ut som om hon sov. Hon var fortfarande vit som snö, röd som blod och svart som ebenholts. Efter en tid kom en kungason ridande genom skogen till dvärgarnas hus, som låg nära den plats där kistan stod. Han fick se kistan ligga bland bergen med den vackra Snövit inuti. Han såg vad som stod skrivet med guldbokstäver på den. Han sa då till dvärgarna:

"Låt mig få kistan, så skall ni få vad ni än önskar er."

Men de sa till honom att de inte ville skilja sig från kistan för allt guld i världen.

Prinsen sa då:

"Men ge mig den då istället, för jag kan inte leva utan att kunna se på Snövit. Jag skall akta och ära henne, som min allra käraste och jag skall beskydda er som om ni vore mina bröder.

Dvärgarna veknade då. De gav med sig och lät honom ta med sig kistan. Prinsen kallade då till sig sina tjänare och bad dem bära kistan på sina axlar. På sin väg genom skogen råkade de snubbla över en buske. Kistan skakad till och då flög plötsligt en bit av det förgiftade äpplet upp ur hennes strupe. Snövit öppnade då ögonen, knuffade upp kistlocket och satte sig upp hur levande som helst.

"Oh, min skapare, var är jag!" utropade Snövit. Kungens son såg överraskad och full av glädje på henne och svarade:

"Du är här, nära mig."

Han berättade sedan om vad som hänt henne och sa sedan:

"Jag vill ha dig mer än allt annat i världen. Följ med mig till min faders slott och bli min fru."

Snövit blev glad och följde med honom till faderns slott, där bröllopet hölls med pompa och ståt.

Snövits elaka styvmoder var också bjuden till bröllopet. När hon klätt sig i sina vackra kläder gick hon till spegeln och frågade:

"Spegel, spegel på väggen där
säg mig vem som vackrast i världen är."

Spegeln svarade då:

"Drottning, ni vackrast i salen är
men den unga bruden, tusenfalt vackrare är."

Hon blev då alldeles utom sig av raseri och besvikelse. Först tänkte hon att hon inte skulle gå på bröllopet, men sedan tänkte hon att hon inte skulle få någon ro i själen om hon inte fick se bruden.

När hon kom till bröllopet och fick se bruden, kände hon genast igen Snövit och blev alldeles iskall av skräck och fasa. Styvmodern fick sona sitt brott mot Snövit genom att dansa i ett par järnskor, som hettats upp över en kolgrill, tills hon föll död ner.